

Розділ 1

Що таке Зелене знахарство?

Споконвіку Зелена відьма жила на самоті, використовуючи енергію трав та дерев навколо себе для зцілення інших. Ті, хто потребував її допомоги, самі вирушали до неї. У наші часи вона живе, найімовірніше, у центрі міста або на його околицях. Зелена відьма не обмежує себе роботою лише з рослинами, деревами чи травами. Вона цілком може бути будь-ким: бізнеследі, лікарем, вчителем чи навіть мамою в декретній відпустці.

Її сутність визначає не місце мешкання, не спосіб заробітку і не релігія, яку вона сповідує. Зелену відьму визначає її ставлення до довкілля, її етика та спорідненість зі світом природи. Вона живе своїм життям і йде своїм Зеленим шляхом.

Шлях Зеленої відьми — виключно її особистий, він охоплює її любов та відразу, клімат окремо взятої географічної місцини, її взаємодію з енергією цього середовища. Це радше пошук її власного ідеалу, аніж сліпе слідування традиціям.

Шлях Зеленої відьми

Здебільшого люди переконані, що Зелене знахарство — це засіб самовираження Зеленої відьми, який засновано на взаємодії з навколишнім світом природи. Насправді вона використовує лише природні сили для досягнення мети або ж виконання завдання. Загалом, знахарство визнає існування бога чи богині (інколи лише богині) та магії як природного явища.

Подекуди Зелене знахарство плутають із Віккою — сучасним язичницьким віруванням, що бере за основу поклоніння природі. Вони й справді мають чимало спільного. Віддаючи шану природі, Вікка, на відміну від Зеленого знахарства, — офіційна релігія. Існує ціле розмаїття видів знахарства, з чіткою структурою та без. У цій книжці термін «знахарство» означає не що інше, як роботу з природними енергіями задля досягнення мети без жодного релігійного підтексту.

Зелена відьма — це та, хто рухається своїм Зеленим шляхом, усвідомлюючи, яким чином природна енергія плине, влітаючись в її життя та середовище, навіть, якщо воно й відрізняється від казкового лісу, такого популярного у фольклорі.

«А чому ми говоримо про Зелений шлях, замість того аби просто назвати це знахарською практикою?» — запитаєте ви. Відповідь проста. Зелене знахарство не можна відокремити від повсякденного життя, як, наприклад, магійний ритуал. Це всеохопний та всепоглинний життєвий досвід, який цілком можна назвати магією.

Зелене знахарство — не формальна містична традиція на кшталт Гарднеріанської чи Діанічної Вікки, традицій Фейрі чи будь-яких інших форм язичництва. Це не нескінченний ланцюг ініціацій або невичерпний багаж знань та заклинань. Натомість ідеться про найрізноманітніші духовні практики з усіх куточків світу, покликані допомогти сучасним зеленим відьмам та знахаркам.

Шлях кожної Зеленої відьми — її особисте життєве соло, а кожна окремо взята сучасна книжка із Зеленого знахарства — особистий магійний досвід. Посвята у Зелене знахарство технічно неможлива, не існує й універсальних знань, які передавалися б від покоління до покоління. У зелених відьом немає і колективного розуму та священних ритуалів чи старійшин. Деякі неоязичницькі групи використовують у своїх практиках знання Зеленого знахарства, проте це не одне й те саме. Звісно, Зелена відьма має право поділитися власними знаннями, записами й нотатками, проте цим вона не проводить процес посвяти. Якщо ти прочитаєш книжку знань будь-якої відьми, сміливо можеш вважати, що пройшла школу Зеленого знахарства. Саме ці знання допоможуть тобі зазирнути у свій власний внутрішній світ, побачити його під іншим кутом, відкрити у собі нові техніки, що допо-

можуть поглибити твій зв'язок із природою. Цей процес, звісно, не такий інтимний, як традиційне учнівство, коли отримуєш знання під керівництвом наставника. Мабуть, це сучасний шлях отримати досвід та вміння окремого практика.

СВІТОГЛЯД ЗЕЛЕНОЇ ВІДЬМИ

Увесь її світогляд базується на зціленні, гармонії та рівновазі в усьому. Зі свого боку, вони торкаються трьох основних питань:

1. Земля (довкілля і планета загалом).
2. Людство (як у цілому, так і коло твоїх друзів, знайомих, сусідів).
3. Ти сама.

Вважається, що саме земля є основним пріоритетом Зеленої відьми, хоча це не зовсім справедливо. Вона усвідомлює, що Земля — це планета і все живе на ній: люди, тварини, рослини. Отже, земля — це збірне поняття для всього живого. У її комплексі ми часто випускаємо з поля зору індивідуальність, на яку кожен з нас заслуговує. Можна засуджувати поведіння з водними ресурсами на планеті загалом, проте найчастіше невідкладні зміни у поведінці людей мають ліпший ефект, ніж гучні протести під стінами муніципалітету. Вона як ніхто розуміє сенс вислову: «Почни зміни із себе».

Зелена відьма турбується і про людей. Адже людство впливає на природу не лише своїми діями, а й енергією своїх почуттів та вірувань. Так само природна енергія залишає і на нас свій відбиток, хоча цей вплив не завж-

ди є позитивним. Однак Зелена відьма прагне віднайти гармонію між людством та природою. Усвідомлюючи, як люди впливають своєю енергією один на одного, вона всіляко намагається створити сприятливу енергетичну атмосферу, у якій люди почуватимуться вільними та здатними вдосконалюватися, взаємодіяти з іншими легко та з любов'ю.

Зрештою, і сама Зелена відьма має бути у злагоді з реаліями свого життєвого шляху. Потрібно працювати задля досягнення своєї мети, відчувати своє справжнє «я», аби на повну силу застосовувати свої здібності. Твоя справжня сутність — не обов'язково ідеальна, це лише те, ким ти є насправді. Пізнання самої себе — дійсно надважке завдання. Щодня ми обманюємо себе так майстерно, що подекуди навіть не помічаємо певні грані своєї особистості до останнього дня нашого життя. Однак робота над цими негативними рисами варта зусиль. Саме гармонія між позитивними та негативними проявами нашої особистості збалансовує нашу внутрішню енергію.

ЕТИКА ЗЕЛЕНОГО ШЛЯХУ

Поняття етики вкрай важливе для будь-чого, що стосується вираження власної духовності. Цікаво, що жодних етичних чи моральних правил щодо Зеленого шляху, окрім тих, якими Зелена відьма вже володіє, не існує. А чому ж їх не існує? Насамперед тому, що ця практика надто індивідуальна. Тож всеосяжна система етичних правил підійде далеко не всім або змусить жінок змінювати себе. Ідеологія Зеленого знахарства нікого не змінює,

це власний вибір майстрині гармонізувати своє життя з енергією природи. По-друге, жодні правила не потрібні Зеленій відьмі, адже вона і так перебуває у цілковитій гармонії з довкіллям. Отже, якщо ти усвідомлюєш, що ти — частина чогось більшого, то ніколи цьому не нашкодиш. Цей принцип стосується всієї живої енергії на планеті: людей, тварин та рослин. Неможливо діяти в розріз із етичними поняттями, якщо ти усвідомлюєш, якими негативними будуть наслідки твоїх лихих вчинків.

Ти ніколи не зможеш завдати шкоди довкіллю, якщо справді любиш та поважаєш його. З більшою повагою ти ставитимешся до природи, якщо твоє серце сповнене співчуттям та емпатією. Ці істини нерозривно пов'язані із золотим правилом моральності, яке перегукується чи не з усіма релігіями. Їх також можна назвати принципом етичної взаємодії: якщо ти ставишся до оточення з повагою, те саме отримаєш і у відповідь; всі твої думки, вчинки та енергія повернуться до тебе бумерангом.

Разом з усвідомленням того, до чого прагне Зелена відьма, приходить розуміння того, хто саме опиниться під впливом її дій та вибору. Це усвідомлення та почуття відповідальності за все живе робить будь-які етичні правила просто непотрібними, адже природа — твої мати, батько та найліпший друг. А тому немає жодного сенсу навмисно шкодити своїм близьким. Подумай про свою любов та повагу до землі, до всіх живих істот. Люди, тварини, рослини, дерева — часточки природи. Відповідно, ти ставишся до них з такою ж повагою, як і до самої землі.

Коротка історія Зеленого знахарства

Своїм корінням практика сучасної Зеленої відьми сягає часів народних цілительок та чародійок. Її пращури — це сільські травники, повитухи, цілительки, знахарки, які споконвіку надавали «особливі» послуги у своїх громадах.

Колись обов'язки її духовних предків полягали не лише у зміцненні тіла та розуму за допомогою різноманітних рослин, а й в допомозі породіллям та приготуванні померлих до обряду поховання. Вони володіли знаннями про життя і смерть, а тому точно знали, які саме рослини могли спричинити обидва стани. Здебільшого їх поважали, але найчастіше боялися або не довіряли їм через багаж знань, якими вони володіли. Дуже часто їхні громади відштовхували їх, тому вони жили на самоті, якомога далі від людей. Навіть у наші дні люди з осторогою ставляться до тих, хто володіє особливими знаннями, які недоступні пересічним людям.

Цілком імовірно, що предки сучасних Зелених відьом ставали відлюдниками за власним бажанням лише тому, що так було легше почути те, що їм «шепоче» природа, коли навколо немає людей. Перебуваючи ближче до лісів та полів, древнім магам було простіше взаємодіяти з живою енергією зеленого світу й отримувати все потрібне для своєї практики.

Знахарі, які живуть на іншій гілці знахарського родинного дерева, не дуже й відрізняються від самітників. Подекуди цілителі були ще й заклиначами, що практикували певний напрям народної магії, притаманний окремому регіону (як от пау-вау в Пенсильванії). Та найчастіше